

УДК 330.341.1:658.012.8:005.21
JEL Classification D81; L21; O31; O32

*Марина Ковбатюк, к.е.н., професор
(професор кафедри теоретичної та прикладної економіки, Національний транспортний університет)
ORCID ID 0000-0002-1149-6537*

*Ганна Гуріна, д.е.н., професор
(проректор Київського університету права НАНУ)
ORCID ID 0000-0002-1419-4956*

*Олексій Шкляр
(здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Національний транспортний університет)
ORCID ID 0009-0003-6456-9546*

СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

У статті досліджено роль системи економічної безпеки як невід'ємної складової інноваційного стратегічного управління підприємствами. Обґрунтовано, що домінуючий науковий дискурс зосереджується переважно на інструментальному забезпеченні захисту активів, тоді як сучасна практика вимагає інтеграції економічної безпеки в стратегічне управління як активного драйвера стійкості, конкурентоспроможності та довгострокового розвитку. Наукова новизна полягає в розробленні авторського підходу до етапів інтеграції системи економічної безпеки в інноваційне стратегічне управління: інструментальний, адаптивний, проактивний та інтегрально-стратегічний рівні. Ідентифіковано та систематизовано ключові компоненти системи економічної безпеки (стратегічний, фінансовий, інноваційний, інтелектуально-кадровий, інформаційний, техніко-технологічний та правовий), а також обґрунтовано їх комплементарну взаємодію з управлінськими процесами.

Доведено, якщо раніше система економічної безпеки обмежувалася контролем ризиків і запобіганням втратам, то сьогодні вона забезпечує стійкість інноваційних процесів, захищаючи інтелектуальну власність, кадровий потенціал і фінансові ресурси, необхідні для впровадження нових технологій і бізнес-моделей. Такий підхід дозволяє підприємствам використовувати потенційні загрози як джерело інноваційних ідей, перетворюючи ризики на конкурентні переваги. Визначено, що на сучасному етапі розвитку система економічної безпеки в інноваційному стратегічному управлінні являє собою інтегровану, динамічну підсистему загального менеджменту підприємства, покликану забезпечувати захист економічних інтересів, ресурсного потенціалу та конкурентних переваг від внутрішніх і зовнішніх загроз у процесі створення, впровадження та комерціалізації інновацій.

Ключові слова: інноваційне стратегічне управління, система економічної безпеки, стратегічний розвиток, етапи інтеграції, складові системи економічної безпеки.

© Ковбатюк М.В., Гуріна Г.С., Шкляр О.В., 2026

Постановка проблеми. У сучасних умовах посилення геополітичної нестабільності, динамічних змін ринкового середовища та зростання глобальної конкуренції забезпечення економічної безпеки стає не лише захисною функцією підприємства, а й стратегічним драйвером його інноваційного розвитку. Традиційне розуміння економічної безпеки як сукупності заходів захисту від загроз поступово трансформується в активну складову інноваційного стратегічного управління, що дозволяє підприємствам не лише реагувати на ризики, а й використовувати їх як джерело нових можливостей для зростання та підвищення конкурентоспроможності. Саме тому актуальним є дослідження системи економічної безпеки як органічної частини інноваційного стратегічного управління, що забезпечує стійкість бізнес-процесів і створює передумови для реалізації довгострокових інноваційних цілей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних дослідженнях значна увага приділяється трансформації ролі економічної безпеки в стратегічному управлінні підприємствами. Зокрема, у праці Алькема В.Г., Літвіна Н.М. та Кириченка О.С. [1] підкреслюється, що інтеграція системи економічної безпеки в загальну стратегію розвитку підприємства дозволяє підвищити його стійкість до зовнішніх шоків і забезпечити умови для реалізації інноваційних проектів. У дослідженні Пушак Я.Я. та Трушкіної Н.В. [2] розглянуто механізм стратегічного управління економічною безпекою в умовах сучасних викликів, обґрунтовано доцільність поєднання безпеки з інноваційними процесами для досягнення синергетичного ефекту.

У науковому дослідженні Чорної О.Ю. та співавторів [3] комплексно проаналізовано концептуальні аспекти стратегії економічної безпеки як ключового елемента стратегічного управління. У систематичному огляді Лабунської С.В. [4] показано, що більшість досліджень 2010–2020 рр. зосереджена на оперативному захисті активів, тоді як питання інтеграції економічної безпеки в інноваційне стратегічне управління залишається недостатньо розкритим.

Зарубіжні дослідники значно поглиблюють розуміння цієї проблематики. Згідно з доповіддю ОЕСР економічна безпека в умовах глобальних змін розглядається як комплексна категорія, що включає захист стратегічних ланцюгів постачання, технологічну незалежність, енергетичну безпеку та кібербезпеку [5]. Автори наголошують, що економічна безпека є невід'ємною частиною національної безпеки й вимагає інтеграції в корпоративні стратегії через механізми screening інвестицій, диверсифікацію постачальників та посилення стійкості до гео економічних ризиків.

У дослідженні [6] авторами на основі проведеного емпіричного аналізу доведено, що міжорганізаційна співпраця (з постачальниками, клієнтами та науковими установами) суттєво підвищує інноваційну стійкість (innovation resilience) підприємств у цифрову епоху. В дослідженні показано, що саме крос-організаційна взаємодія дозволяє компаніям не лише захищати інноваційні активи, а й перетворювати зовнішні загрози на джерело конкурентних переваг.

Зауважимо, що попри значну кількість наукових публікацій сучасний науковий дискурс характеризується певною фрагментарністю. Переважна частина робіт розглядає систему економічної безпеки як допоміжний інструмент захисту, а не як активну складову інноваційного стратегічного управління [7; 8]. Такий підхід не забезпечує цілісного осмислення еволюції ролі безпеки в контексті інноваційного розвитку. Водночас практика функціонування сучасних підприємств свідчить про значно глибший рівень трансформації: економічна безпека поступово стає органічною частиною стратегічного планування [9; 10].

За таких умов у наукових дослідженнях недостатньо розкрито механізми цього переходу, що створює розрив між теорією та практикою. Наявний розрив між рівнем теоретичного осмислення та реальними потребами бізнесу обумовлює необхідність поглибленого

дослідження еволюційних трансформацій ролі системи економічної безпеки та її впливу на ефективність, адаптивність, стійкість і конкурентоспроможність підприємств.

Метою статті є систематизація ролі системи економічної безпеки в процесі інтеграції в інноваційне стратегічне управління, визначення складових системи економічної безпеки та механізму її взаємодії з системою управління.

Основні результати дослідження. Ранні підходи до економічної безпеки підприємств базувалися переважно на традиційних моделях ризик-менеджменту, які передбачали постійне втручання керівництва та обмежувалися оперативним реагуванням на вже виявлені загрози. Такі моделі, хоча і забезпечували певний рівень захисту, не могли повною мірою відповідати вимогам сучасного інноваційного розвитку, оскільки не враховували динаміку зовнішнього середовища та необхідність проактивного управління. Сучасні інноваційні стратегії вимагають переходу до комплексної системи економічної безпеки, яка стає невід'ємною частиною стратегічного управління і сприяє не лише захисту активів, а й створенню умов для реалізації інноваційних проектів.

У контексті інноваційного стратегічного управління система економічної безпеки трансформується від пасивного захисту до активного драйвера розвитку підприємства. Якщо раніше вона обмежувалася контролем ризиків і запобіганням втратам, то сьогодні забезпечує стійкість інноваційних процесів, захищаючи інтелектуальну власність, кадровий потенціал і фінансові ресурси, необхідні для впровадження нових технологій і бізнес-моделей. Такий підхід дозволяє підприємствам використовувати потенційні загрози як джерело інноваційних ідей, перетворюючи ризики на конкурентні переваги.

З метою систематизації еволюційних змін ролі системи економічної безпеки доцільно виокремити чотири послідовні етапи її інтеграції в інноваційне стратегічне управління (табл. 1).

Як бачимо, система економічної безпеки, інтегрована в інноваційне стратегічне управління, проходить шлях від допоміжного інструменту захисту до активного суб'єкта стратегічного розвитку. Така еволюція дозволяє підприємствам не лише мінімізувати ризики, а й системно використовувати їх для створення стійких конкурентних переваг.

Отже, на сучасному етапі система економічної безпеки в інноваційному стратегічному управлінні являє собою інтегровану, динамічну підсистему загального менеджменту підприємства, покликану забезпечувати захист економічних інтересів, ресурсного потенціалу та конкурентних переваг від внутрішніх і зовнішніх загроз у процесі створення, впровадження та комерціалізації інновацій.

Важливо правильно розуміти складові системи економічної безпеки і механізм її взаємодії з системою управління, що наведені на рис. 1.

Роль фундаментального ядра відіграє стратегічна складова системи економічної безпеки, забезпечуючи її інтеграцію у загальну інноваційну стратегію підприємства. Вона передбачає чітке формулювання місії, цілей і орієнтирів захисту, які враховують всі горизонти інноваційного розвитку – від інкрементальних удосконалень до трансформаційних змін. У рамках ризоматичного підходу стратегічна безпека набуває мережевого, неієрархічного характеру, що дозволяє їй динамічно адаптуватися до еволюції системи управління інноваційною діяльністю. Це включає постійний моніторинг зовнішнього середовища, оцінку рівня загроз, формування стратегічних резервів та оперативне корегування напрямів діяльності, завдяки чому система економічної безпеки стає не статичним бар'єром, а активним інструментом реалізації довгострокових інноваційних цілей.

Фінансова складова забезпечує стійкість ресурсної бази для фінансування досліджень і розробок, інвестицій в інноваційні проекти та їх комерціалізацію. Вона охоплює контроль ліквідності, оптимізацію витрат на інновації, управління кредитними та інвестиційними ризиками, а також балансування портфеля проектів між інкрементальними та радикальними ініціативами.

Таблиця 1. Етапи інтеграції системи економічної безпеки в інноваційне стратегічне управління

Етап	Зміст
Інструментальний етап	Економічна безпека виконує переважно захисну функцію і зводиться до контролю ризиків, забезпечення збереження матеріальних і нематеріальних активів та дотримання нормативно-правових вимог. На цьому рівні система діє як допоміжний інструмент, який реагує на вже виниклі загрози, не впливаючи безпосередньо на формування інноваційної стратегії. Підприємство отримує базовий рівень стабільності, але інноваційна діяльність залишається відокремленою від заходів безпеки, що обмежує можливості для створення конкурентних переваг.
Адаптивний етап	Характеризується переходом від реактивного захисту до гнучкого реагування на зміни зовнішнього середовища. Система економічної безпеки починає відстежувати динаміку ринкових, політичних, фінансових та технологічних ризиків і оперативно коригує стратегічні плани підприємства. На цьому етапі безпека вже не є ізольованою функцією, а стає елементом, що супроводжує інноваційні процеси: оцінюються ризикованість нових проектів, визначаються альтернативні сценарії розвитку та забезпечується швидке відновлення після можливих збоїв. Підприємство отримує можливість адаптуватися до невизначеності, але все ще зберігає традиційну суб'єктність управління - остаточне рішення залишається за керівництвом.
Проактивний етап	Система економічної безпеки набуває здатності прогнозувати потенційні загрози та ініціювати превентивні інноваційні рішення. Аналіз трендів, сценарне моделювання та оцінка слабких сигналів дозволяють не лише запобігати ризикам, а й перетворювати їх на джерело нових можливостей. Економічна безпека починає активно впливати на формування інноваційної стратегії: ідентифікуються напрями, де захист інтелектуальної власності або кадрового потенціалу може стати основою для створення унікальних конкурентних переваг. На цьому рівні безпека вже не просто супроводжує інновації, а стає їхнім каталізатором, сприяючи розробці проривних бізнес-моделей і посиленню позицій підприємства на ринку.
Інтегрально-стратегічний етап	Характеризується повною органічною інтеграцією системи економічної безпеки в загальну стратегію інноваційного розвитку підприємства. На цьому рівні безпека перетворюється на самоорганізуючий елемент управління, який забезпечує синхронізацію всіх бізнес-процесів, постійне навчання на досвіді та автоматичну генерацію стратегічних ініціатив. Економічна безпека стає повноцінним суб'єктом стратегічного управління: вона не лише захищає, а й ініціює, координує та контролює інноваційні процеси в режимі реального часу. Підприємство отримує стійку, самовідновлювальну систему, здатну забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність навіть в умовах високої невизначеності та глобальних викликів [11].

Джерело: складено за [4,5,6]

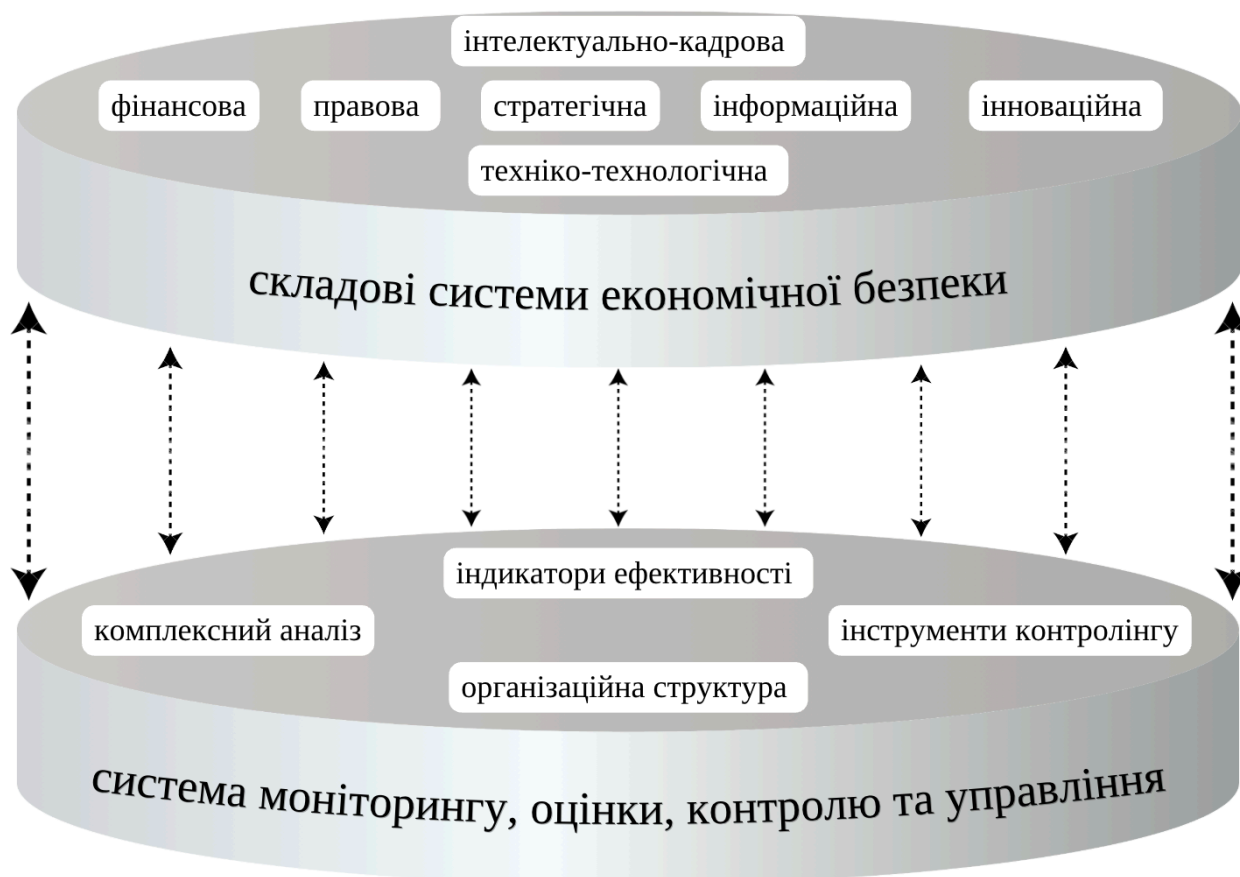

Рис. 1. Складові системи економічної безпеки та механізм її взаємодії з системою управління

Джерело: сформовано авторами

У контексті інноваційної системи управління фінансова безпека запобігає критичним фінансовим загрозам, пов'язаним з невдачами в реалізації інновацій, і сприяє підтриманню рентабельності та інвестиційної привабливості підприємства.

Інноваційна та інтелектуальна безпека є центральною ланкою системи, оскільки безпосередньо захищає процеси генерації, збереження та комерціалізації інновацій. Вона спрямована на охорону інтелектуального капіталу, включаючи патенти, ноу-хау та технологічні рішення, а також на оцінку інноваційного потенціалу та мінімізацію ризиків технологічного, ринкового та проектного характеру. Ця складова забезпечує стійкий розвиток шляхом системного впровадження змін у виробничій, технологічній та організаційній сферах, запобігаючи витоків знань, передчасному старінню інновацій та невдалим спробам виведення на ринок нових продуктів.

Кадрова, або інтелектуально-кадрова, безпека посідає домінуюче місце серед функціональних компонентів, адже саме людський капітал є первинним джерелом інновацій і водночас основним носієм внутрішніх ризиків, таких як витік конфіденційних знань чи недостатня мотивація. Вона передбачає комплекс заходів з відбору, навчання, мотивації та контролю персоналу, залученого до інноваційних проектів, а також розвиток корпоративної культури intrapreneurship, що стимулює креативність і підприємницьку ініціативу всередині організації. У рамках ІСУ ця складова інтегрується з усіма іншими, визначаючи їхню ефективність і виступаючи запорукою реалізації стратегічних цілей.

Техніко-технологічна, або виробничо-ресурсна, безпека забезпечує захист матеріально-технічної бази, необхідної для інноваційного розвитку, включаючи модернізацію обладнання, впровадження нових технологій та запобігання технологічному відставанню. Вона супроводжує весь життєвий цикл інноваційних проектів – від створення прототипів до масштабного виробництва – і гарантує безперервність операційних процесів у умовах швидких змін.

Інформаційна безпека спрямована на захист конфіденційних даних, інноваційних ідей, результатів досліджень і баз клієнтів від витоку, кіберзагроз та промислового шпигунства. У цифровому середовищі ІСУ вона набуває особливої ваги, оскільки забезпечує безпечну колаборацію в рамках open innovation та надійний обмін інформацією між учасниками інноваційного процесу.

Правова складова охоплює юридичний захист інтелектуальної власності, договірну дисципліну в партнерських проектах, грантових угодах та комерціалізації інновацій, а також забезпечення відповідності діяльності підприємства чинному регуляторному середовищу, включаючи міжнародні стандарти. Вона мінімізує юридичні ризики та створює правову основу для стійкого інноваційного розвитку.

Нарешті, інтегруючою ланкою системи є механізм моніторингу, оцінки, контролю та управління, який поєднує в собі індикатори ефективності, інструменти контролінгу та організаційну структуру. Цей механізм функціонує на основі збалансованої системи показників, адаптованої до інноваційного контексту, і забезпечує постійний зворотний зв'язок, що дозволяє своєчасно виявляти відхилення та коригувати стратегію. Організаційна форма системи економічної безпеки у цьому разі набуває проектно-матричного або ризоматичного характеру, що сприяє гнучкості та швидкій адаптації.

Таким чином, складові системи економічної безпеки в інноваційному стратегічному управлінні утворюють єдину, динамічну мережу взаємопов'язаних компонентів, у якій інноваційна та кадрово-інтелектуальна безпека відіграють провідну роль, а стратегічна, фінансова, технологічна, інформаційна та правова складові забезпечують комплексний захист і розвиток підприємства. Ефективна реалізація такої системи не лише нейтралізує загрози, але й створює конкурентні переваги, підвищує резилієнтність організації та сприяє її довгостроковому лідерству на ринку.

Висновки. Таким чином, інтеграція системи економічної безпеки в інноваційне стратегічне управління знаменує зміну парадигми розвитку підприємств: від пасивного захисту до створення стійких конкурентних переваг. Такий підхід забезпечує не лише мінімізацію ризиків, а й активне використання інновацій для підвищення ефективності та адаптивності бізнесу. Для успішного впровадження необхідні комплексні механізми управління, чіткі етичні рамки та постійний моніторинг ефективності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алькема В.Г., Літвін Н.М., Кириченко О.С. Економічна безпека інноваційного підприємства : навч. посіб. К. : Університет «КРОК», 2015. 320 с.
2. Пушак Я.Я., Трушкіна Н.В. Механізм стратегічного управління економічною безпекою держави в умовах Індустрії 4.0. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105.2023.8.3.
3. Чорна О.Ю., Христенко Л.М., Супрун Ю.П. Концептуальні аспекти стратегії економічної безпеки як ключового елементу стратегічного управління агрохолдингами у царині забезпечення світової продовольчої безпеки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія "Міжнародні економічні відносини та світове господарство"*. 2022. № 42. С. 135–148. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-42-24>

4. Лабунська С.В. Концепція побудови системи економічної безпеки підприємства в процесі інноваційної діяльності. *Проблеми економіки*. 2014. № 4. С. 282–290. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000506349>
5. OECD. *Economic Security in a Changing World*. OECD Publishing, 2025. DOI: <https://doi.org/10.1787/4eac89c7-en>.
6. Xia H., Liu M., Wang P., Tan X. Strategies to enhance the corporate innovation resilience in digital era: A cross-organizational collaboration perspective. *Heliyon*. 2024. Vol. 10. Issue 20. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e39132>
7. Зачосова, Н.В., Коваль, О.В., Сафонов, Д.В. Активні та пасивні стратегії управління економічною безпекою суб'єктів господарювання в умовах традиційних та інноваційних загроз. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023 (1(103)), 43–48. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-43-48](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-43-48)
8. Богданюк І.В., Мандич С.М. Стратегічне управління безпекою підприємства в умовах глобальної конкуренції. *Регіональна економіка*. 2024. №3(113). С. 149-156. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-3-14>
9. Птащенко Л.О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2018. 320 с.
10. Гринько Т., Гвініашвілі Т., БІРЮКОВА П. Інноваційна складова економічної безпеки підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2024 (2), 20–32. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.2.20.32>
11. Ковбатюк М.В., Шкляр В.В., Пасенчук П.В. Взаємозв'язок видів безпеки та їх систематизація за рівнями економічних систем. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 7(07). С. 16-22. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.7-3>

REFERENCES

1. Alkema V.H., Litvin N.M., Kyrychenko O.S. (2015), *Ekonomichna bezpeka innovatsiinoho pidpriemstva : navch. posib*. K. : Universtyet «KROK». 320 s.
2. Pushak Ya.Ya., Trushkina N.V. (2023), *Mekhanizm stratehichnoho upravlinnia ekonomichnoi bezpekoiu derzhavy v umovakh Industrii 4.0. Efektivna ekonomika*. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105.2023.8.3.
3. Chorna O.Yu., Khrystenko L.M., Suprun Yu.P. (2022), *Kontseptualni aspekty stratehii ekonomichnoi bezpeky yak kliuchovoho elementu stratehichnoho upravlinnia ahrokhodynhamy u tsaryni zabezpechennia svitovoi prodovolchoi bezpeky*. Naukovyŷ visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu: Seriiia "Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo". № 42. S. 135–148. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-42-24>
4. Labunska S.V. (2014), *Kontseptsiiia pobudovy systemy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva v protsesi innovatsiinoi diialnosti. Problemy ekonomiky*. № 4. S. 282–290. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0000506349> Zachosova N. V., Koval O. V., Shevchenko V. V. Active and passive strategies for managing the economic security of business entities // *Economics and Management*. 2023. No. 1 (103). P. 43–48.
5. OECD. *Economic Security in a Changing World*. OECD Publishing, (2025). DOI: <https://doi.org/10.1787/4eac89c7-en>.
6. Xia H., Liu M., Wang P., Tan X. (2024), Strategies to enhance the corporate innovation resilience in digital era: A cross-organizational collaboration perspective. *Heliyon*. Vol. 10. Issue 20. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e39132>
7. Zachosova, N.V., Koval, O.V., Safonov, D.V. (2023), *Aktyvni ta pasyvni stratehii upravlinnia ekonomichnoi bezpekoiu subiektiv hospodariuvannia v umovakh tradytsiinykh ta innovatsiinykh zahroz. Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*. 1(103), 43–48. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-43-48](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-43-48)
8. Bohdaniuk I.V., Mandych S.M. (2024). *Stratehichne upravlinnia bezpekoiu pidpriemstva v umovakh hlobalnoi konkurentsii. Rehionalna ekonomika*. №3(113). S. 149-156. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-3-14>

9. Ptashchenko L.O. (2018), *Stratehichne ta innovatsiine zabezpechennia rozvytku systemy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva : navch. posib. K. : TsUL. 320 s.*

10. Hrynko T., Hviniashvili T., Biriukova P. (2024), *Innovatsiina skladova ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva. Innovation and Sustainability. (2), 20–32. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2024.2.20.32>*

11. Kovbatiuk M.V., Shkliar V.V., Pasenchuk P.V. (2023), *Vzaiemozviazok vydiv bezpeky ta yikh systematyzatsiia za rivniamy ekonomichnykh system. Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka. Vyp. 7(07). S. 16-22. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.7-3>*

**Maryna Kovbatiuk, Candidate of Sciences (Economics), professor
(Professor of the Department of Theoretical and Applied Economics, National Transport University)**

Ganna Gurina, Doctor of economic Science, professor (Vice Rector of Kyiv University of Law of the NAS of Ukraine)

**Oleksii Shkliar
(Postgraduate, National Transport University)**

ECONOMIC SECURITY SYSTEM AS A COMPONENT OF INNOVATIVE STRATEGIC MANAGEMENT

This article examines the role of the economic security system as an integral component of innovative strategic management of enterprises in the context of global instability, intensifying competition and dynamic changes in the external environment. It is argued that the dominant academic discourse focuses primarily on the instrumental provision of asset protection, whereas modern practice requires the integration of economic security into strategic management as an active driver of sustainability, competitiveness and long-term development.

The scientific novelty lies in the development of an original approach to the stages of integrating the economic security system into innovative strategic management: instrumental, adaptive, proactive and integrally-strategic levels. The key components of the economic security system (strategic, financial, innovation, intellectual and human resources, information, technical and technological, and legal) have been identified and systematised, and their complementary interaction with management processes has been substantiated.

It has been demonstrated that, whereas previously the economic security system was limited to risk control and loss prevention, today it ensures the sustainability of innovation processes by protecting intellectual property, human capital and financial resources necessary for the implementation of new technologies and business models. This approach enables enterprises to use potential threats as a source of innovative ideas, transforming risks into competitive advantages.

It has been determined that, at the current stage of development, the economic security system in innovative strategic management constitutes an integrated, dynamic subsystem of the enterprise's overall management, designed to ensure the protection of economic interests, resource potential and competitive advantages from internal and external threats during the process of creating, implementing and commercialising innovations.

Keywords: *innovative strategic management, economic security system, strategic development, stages of integration, components of the economic security system.*

Стаття надійшла до видання 10.02.2026

Стаття прийнята до друку після рецензування 02.03.2026

Стаття опублікована 20.04.2026